GEMEENTE waadhoeke

Bijlage 2

Financiële vertaling van het collegeprogramma 2026-2030

28 september 2026

Raad 22 oktober 2026

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
www.waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

telefoon
0517 380 380

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Beschikbare ruimte 4
   2.1 Berekening structurele ruimte 4
   2.2 Advies structurele ruimte 4
   2.3 Berekening incidentele ruimte 5
   2.4 Advies incidentele ruimte 5
3. Financiële vertaling structureel 6
4. Financiële vertaling incidenteel 6
   4.1 Invulling ten laste van de algemene reserve 6
   4.2 Invulling ten laste van andere reserves 7
   4.3 Berekening saldo's 7
5. Conclusie 8

1. Inleiding

Deze bijlage bevat de financiële vertaling van het collegeprogramma 2026-2030. In een separate bijlage wordt aandacht besteed aan begrotingsaanvragen vanuit bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering.

De toelichting op de verschillende posten is opgenomen in de tabellen van het collegeprogramma, daar waar een € in de jaarschijf staat. Bij structurele uitgaven is dit het eerste jaar waarin het gevraagde budget wordt ingezet.

In paragraaf 2 lichten we de bijgewerkte meerjarenraming 2027-2030 toe en de beschikbare ruimte. Paragraaf 3 en 4 tonen de financiële uitwerking van het collegeprogramma, die daarna getoetst wordt aan de beschikbare ruimte. De conclusie volgt in paragraaf 5.

2. Beschikbare ruimte

2.1 Berekening structurele ruimte

In de kadernota 2027-2030 zijn het meerjarenperspectief 2027-2030 en de budgettaire ruimte geschetst op basis van de meicirculaire 2026. Het doorrekenen van de begroting heeft geleid tot een aantal bijstellingen met een totaal positief effect van afgerond € 0,5 miljoen. De toelichting op de mutaties wordt opgenomen in de programmabegroting 2027. Voor dit moment volstaat het presenteren van het bijgewerkte meerjarenperspectief.

In de kadernota 2027-2030, hoofdstuk 3, paragraaf 5, is de ruimte in de begroting nader geduid. In het meerjarenperspectief is geen structurele ruimte. Alleen de eerste jaarschijf 2027 toont een positief saldo. Met ingang van 2028 toont het meerjarenperspectief oplopende negatieve cijfers. In de ruimteberekening is in 2027 en 2028 de eerder gepresenteerde aanvulling van de reserve Bloemketerp van € 1,2 miljoen per jaar verwerkt, die in onderstaande tabel weer zichtbaar is gemaakt.

Meerjarenperspectief (afgerond op € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Structureel beschikbare ruimte	1.512.000	-792.000	-1.655.000	-4.023.000
Incidenteel naar reserve Bloemketerp	-1.200.000	-1.200.000		
Stand Kadernota 2027-2030	**312.000**	**-1.992.000**	**-1.655.000**	**-4.023.000**
Mutaties	537.000	626.000	506.000	626.000
Stand programmabegroting 2027	**849.000**	**-1.366.000**	**-1.149.000**	**-3.397.000**
Onderweg (scholen Bloemketerp)				-678.000
Saldo meerjarenperspectief	**849.000**	**-1.366.000**	**-1.149.000**	**-4.075.000**
Ruimtebiedende maatregelen	-	1.400.000	1.400.000	4.100.000

Voor de uitvoering van het collegeprogramma is een jaarlijks budget van € 250.000 cumulatief structureel voor de ambities van Waadhoeke beschikbaar. Tevens is het restant van onvoorzien structureel uit de jaarschijf 2026 structureel beschikbaar.

Beschikbare ruimte binnen de begroting	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Budget nieuw beleid	250.000	500.000	750.000	1.000.000
Restant Onvoorzien structureel 2026	46.000	46.000	46.000	46.000
	296.000	**546.000**	**796.000**	**1.046.000**

2.2 Advies structurele ruimte

De bijgewerkte meerjarenraming geeft hetzelfde beeld als in de kadernota 2027-2030, namelijk een overschot in 2027 en de jaren daarna negatief. Met het oog op die negatieve prognoses willen wij geen grote nieuwe verplichtingen aangaan waardoor de tekorten nog meer toenemen. Immers nu honoreren is straks bezuinigen. Wij willen zo dicht mogelijk blijven bij de beschikbare ruimte binnen de begroting.

Dit betekent dat er op dit moment geen ruimte is voor de structurele financiële gevolgen van bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering, die niet afkomstig zijn uit het collegeprogramma. Hiervoor zal eerst budgetruimte moeten worden gevonden. Dit standpunt houdt tegelijkertijd in, dat het college voorstelt om het saldo van de begroting 2027 niet structureel maar incidenteel in te zetten.

Voor het creëren van budgetruimte is een “Proces plan van aanpak sluitende begroting 2028” opgesteld. Het onderzoeksrapport Toekomstbestendige begroting (BDO, 2025) wordt hiervoor gebruikt.
De aanvragen in de andere jaarschijven komen terug bij de integrale afweging in de kadernota 2028-2031.

2.3 Berekening incidentele ruimte

Volgens ons financieel beleid is de ruimte in de algemene reserve (AR) boven de risiconorm beschikbaar voor het dekken van incidentele uitgaven. Het coalitieakkoord is duidelijk over de nieuwe berekening van de risiconorm en de ondergrens van de AR. De uitwerking van deze berekening geeft een risiconorm van afgerond € 11,5 miljoen. De ondergrens van de AR is € 10,0 miljoen. Voor de berekening van de incidentele ruimte geldt de hoogste waarde, dus € 11,5 miljoen.
Afgezet tegen het huidige saldo van de AR levert dit afgerond € 6,7 miljoen ruimte. Hierbij voegen we het begrotingssaldo van de jaarschijf 2027 toe, zoals in de vorige paragraaf is aangegeven. De totale incidentele ruimte komt daarmee op afgerond € 7,6 miljoen.

Beschikbare ruimte	
Stand AR na begrwijz 7/2026	18.420.000
Autonome ontwikkelingen 2027	-145.000
Prognose AR	**18.275.000**
Risiconorm	11.500.000
Ruimte boven de risiconorm	**6.775.000**
Saldo programmabegroting 2027	849.000
Totale incidentele ruimte	**7.624.000**

Er is gekeken of er nog andere reserves passend zijn bij de financiële gevolgen van het collegeprogramma. Aan de hand van de concrete aanvragen zijn wij uitgekomen op de reserve impuls woningmarkt en de reserve sociaal domein:

- **Reserve impuls woningmarkt.** Deze reserve is ingesteld voor tijdelijke formatie op het gebied van wonen en ruimtelijke ordening. Er is afgerond € 300.000 beschikbaar.
- **Reserve sociaal domein.** Deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven van het sociaal domein op te vangen. Tevens worden hier projecten uit bekostigd, die een positief effect hebben op de uitgaven van het sociaal domein. Er is afgerond € 3.000.000 beschikbaar.

2.4 Advies incidentele ruimte

Van de beschikbare incidentele ruimte van € 7,6 miljoen (zoals eerder getoond in de tabel) wordt afgerond € 2,9 miljoen ingezet voor het collegeprogramma. Daarnaast worden er ook incidentele middelen van € 2,7 miljoen ingezet voor bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering. De toelichting hiervan is opgenomen in bijlage 3 Begrotingsaanvragen bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering. Het college wil de resterende ruimte van € 2,0 miljoen beschikbaar houden om eventueel op een later moment in te zetten. Hierbij ligt de focus op de doelen zoals genoemd in het coalitieakkoord: investeren om te besparen en het dempen van toekomstige lasten.

In de programmabegroting 2027 volgt een nadere uitwerking van het verloop van de algemene reserve na 2027.

3. Financiële vertaling structureel

De financiële vertaling van het coalitieakkoord in het collegeprogramma als het gaat om structurele uitgaven is in onderstaande tabel opgenomen. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar het collegeprogramma, daar waar een € in de betreffende (eerste) jaarschijf staat.

Onderwerp	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
RUIMTE OM TE LEVEN				
Serviceloket St.-Annaparochie	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
SVN Starterslening	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
IEDEREEN DOET MEE				
Opgroeien in een Kansrijke Omgeving implementeren	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
EEN DUURZAME TOEKOMST				
Partnerlidmaatschap Vereniging Circulair Friesland	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
SAMEN MAKEN WE WAADHOEKE				
Uitbreiding capaciteit OOV	-104.000	-104.000	-104.000	-104.000
Fondsenwerving	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
totaal collegeprogramma structureel	**-311.000**	**-311.000**	**-311.000**	**-311.000**
beschikbare structurele ruimte	296.000	546.000	796.000	1.046.000
verschil	**-15.000**	**235.000**	**485.000**	**735.000**

Het verschil van € 15.000 komt ten laste van het saldo begrotingsruimte 2027, waardoor deze € 15.000 lager uitvalt. Er is dus niet meer € 849.000 ruimte in 2027 maar € 834.000.
Deze afwijking is relatief gering. Voor de jaren 2028 en verder kan de extra € 15.000 wel opgevangen worden uit het budget nieuw beleid, zoals in bovenstaande tabel is aangegeven, waardoor geen structureel effect ontstaat op het meerjarenperspectief.

4. Financiële vertaling incidenteel

4.1 Invulling ten laste van de algemene reserve

De financiële vertaling van de incidentele uitgaven van het collegeprogramma is in onderstaande tabel opgenomen. De toelichting op de verschillende posten is opgenomen in de tabellen van het collegeprogramma, daar waar een € in de betreffende jaarschijf staat. Wij vragen nu alleen een besluit over de jaarschijf 2027. Vanaf 2028 en verder nemen we mee in de integrale afweging bij de kadernota 2028-2031.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
RUIMTE OM TE LEVEN				
Leegstand	-100.000	-100.000	-100.000	
Mobiliteitsplan Franeker	-60.000			
Onderzoek westelijke rondweg	-40.000			
Actualisatie van de Mobiliteitsvisie			-80.000	
Onderzoek flexwoningen	-40.000			
Opstellen beleid verpauperde panden		-60.000		
Meer regie op volkshuisvesting - dotatie budget stads- en dorpsvernieuwing	-1.800.000		-1.800.000	
IEDEREEN DOET MEE				
Herijken sportbeleid	-25.000			
Uitvoeringsbudget voor erfgoedbeleid e.d.	-200.000			
Fernijde taalkampanje		-30.000		
Recreatieve paden inclusief toegankelijk maken		-30.000		
Maken routekaart	-20.000			
Aanvulling Dorpen- en wijkenfonds 2027-2030	-600.000		-600.000	
DUURZAME TOEKOMST				
Communicatieplan ondernemers	-10.000			
totaal tlv AR	**-2.895.000**	**-220.000**	**-2.580.000**	**0**

4.2 Invulling ten laste van andere reserves

Zoals eerder aangegeven zijn ook de reserve impuls woningmarkt en de reserve sociaal domein beschikbaar voor dekking van de financiële gevolgen van het collegeprogramma. De omgevingsmanager kan gedekt worden uit de reserve impuls woningmarkt en de overige onderwerpen uit de reserve sociaal domein. Uit praktische overwegingen wordt van onderstaande posten wél voorgesteld om deze voor de aangegeven jaren beschikbaar te stellen. Dit heeft met name te maken met het aangaan van personele verplichtingen.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Tijdelijke extra inzet omgevingsmanager	-100.000	-100.000	-100.000	
Voortzetting pilot Groeituin	-350.000			
Voortzetting pilot accounthouder huisarts	-50.000			
Praktijkondersteuning huisartsen Jeugd (POH)	-95.000	-95.000		
Gebiedsteam op school	-135.000	-135.000		
Welzijn op Recept/Sociaal Verwijzen	-25.000	-50.000		
totaal tlv andere reserves	**-755.000**	**-380.000**	**-100.000**	**0**

4.3 Berekening saldo's

Met de invulling zoals hiervoor aangegeven zijn de saldo's van de eerder genoemde reserves opnieuw berekend. Voor een volledig beeld is alvast rekening gehouden met de mutatie Begrotingsaanvragen uit bijlage 3.

Beschikbare ruimte	2027
Prognose AR	**18.275.000**
bij: saldo begroting 2027	834.000
af: collegeprogramma 2027	-2.895.000
af: begrotingsaanvragen 2027	-2.650.000
Prognose saldo AR	**13.564.000**

(* Saldo programmabegroting 2027 € 849.000 minus besteding collegeprogramma € 15.000)

Beschikbare ruimte	2027
Prognose reserve sociaal domein	3.000.000
af: collegeprogramma 2027	-655.000
af: collegeprogramma 2028	-280.000
af: begrotingsaanvragen 2027	-175.000
Prognose saldo reserve sociaal domein	**1.890.000**

Beschikbare ruimte	2027
Prognose reserve impuls woningmarkt	300.000
af: collegeprogramma 2027, 2028 en 2029	-300.000
af: begrotingsaanvragen	0
Prognose saldo reserve impuls woningmarkt	**0**

5. Conclusie

De beschikbare structurele middelen voor de financiële vertaling van het collegeprogramma zijn toereikend. Dit geldt ook voor de incidenteel beschikbare middelen. De voorstellen zoals in deze bijlage zijn opgenomen passen binnen de beschikbare ruimte.

Het saldo van de AR daalt naar afgerond € 13,6 miljoen.
In de reserve sociaal domein blijft nog een saldo van afgerond € 1,9 miljoen.